

PROPAGANDES EFICACES

Seria innocent pretenir fer la propaganda de la propaganda com a mitjà per a augmentar el volum de les operacions mercantils, després del que tant s'ha dit i escrit sobre aquest essencial element de la vida dels negocis, que avui té ja la categoria de ciència.

No obstant volem cridar especialment l'atenció sobre un aspecte de la propaganda que és, potser el que està més a l'abast de tothom, té caràcter més permanent, i atrau més l'atenció, que són les condicions essencials d'una bona propaganda, i com és, l'ornamentació de botigues i aparadors.

No és de molts anys que s'ha reconegut en aquests mitjants de propaganda l'eficàcia que sens dubte tenen, ja que en general, a la centuria passada i a primeries d'aquesta es negligien la cura de les botigues, i pel que fa referència als aparadors gairebé es desconeixia el seu establiment, limitant-se els comerciants a posar a les façanes dels seus comerços unes mostres indicadores de l'article o producte al qual es dedicaven.

Avui encara al dia es freqüent veurer en determinats llocs, aquell ram de pi indicador d'una tenda on es ven ví, aquell tronquet d'arbre anunciant que es ven llenya, el de carbó, indicant una carboneria, aquell porró o càntir, indicador de les tendes de pisa etc., etc.; quals coses van desaparèixer, essent substituïdes per aparadors amplis i destacats, que si bé resten al caràcter pintoresc que tenien abans aquelles mostres, donen als establiments una nota de modernitat i progrés a l'ensem que fan resaltar més les mercaderies que es venen a les tendes.

Es indubtable que aquest element de propaganda es molt millor que el d'abans, no solament per la raó de què compleix perfectament la finalitat que aquelles mostres es proposaven, com era la d'indicadores dels llocs on es venia un determinat article, sinó que també a més, per dir-ho així, acosten l'article al comprador, que amb la mirada als aparadors, pot veurer, en general, no solament la classe d'articles que es venen en aquella tenda, sinó que àdhuc dintre de cada classe, la seva varietat.

Encomanada aquesta missió a les tendes, es conseqüència immediata de la mateixa, la especial

cura que han de tenir els comerciants i els industrials en la seva decoració, procurant conciliar dintre de la nota atractiva i destacada, la modernitat i el bon gust.

En tota tenda des de la façana al darrer taulell, hi deu regnar una harmonia i una ordre addient a la mena de comerç o negoci que en la mateixa s'hi realitzi: així, per exemple, en una perfumeria, guanteria i bisuteria deu respirar-s'hi un aire de feminitat i d'elegància, molt a propòsit per a que els clients, (que la majoria són senyores), hi trobin aquella distinció que sense saber per quina causa, sembla que hagi de reflectir-se en els articles que es tenen a la venda.

En una tenda de pastisseria, venda de carns o de queviures, deu ésser el principal motiu, podriem dir-ne ornamental, tots aquells elements que puguin donar a comprendre al client que allí hi regna una extraordinària netedat.

En establiments de venda de maquinària, deu imperar-hi una gran sobrietat, que no està renyida amb un ordre estètic, símbol del seriós d'aquella maquinària disposada per a satisfer necessitats de l'indústria.

En canvi, en una tenda de joguines, per exemple, deu respirar-s'hi animació i divertició, i la disposició dels articles per a la venda, deu ésser en forma que no solament donguin a conèixer al comprador la seva existència, sinó que també l'encurioseixin i, plaent-los'hi, facin nàixer en ell el desig d'adquirir-los.

No hi ha detall despreciable en l'ornamentació dels establiments i aparadors: les robes, els llums, els jocs d'aigua, la distribució dels colors, les flors etc., etc. són motius per donar vida i fer agradables als ulls, els articles més reflectaris al gust, i, que puguin produir la més petita sensació estètica.

En les grans capitals aquestes modalitats, en certs aspectes, han portat el naixement dels pintors decoradors, dels artistes adornistes d'aparadors, i dels enginyers especialitzats en l'enllumenament, quals professionals tenen com a missió especial, cada ú, dintre de la seva feina, de suggerir i crear aquells mitjants per a fer compatible el sentit artístic amb l'utilitat.